

O PLAN ESTRATÉGICO DE GALICIA.

IV. O PLAN ESTRATÉGICO DE GALICIA.

IV.1. Introducción

O Plan Estratégico de Galicia (PEG) ten por obxectivo xeral impulsar o crecemento económico fomentando un modelo de crecemento económico baseado na innovación e o capital humano, que favoreza unha Galicia moderna e cohesionada social e territorialmente e que permita diminuír o desemprego, aumentar a produtividade e o benestar dos galegos e das galegas colaborando a retomar a senda do crecemento demográfico e facendo da nosa Comunidade un territorio máis atractivo para traballar, investir e convivir.

Ademais, é unha ferramenta para impulsar e coordinar as distintas estratexias sectoriais da Xunta a medio prazo e ao mesmo tempo favorecer os valores diferenciais de Galicia promovendo a especialización, a calidade e a mellora do valor engadido dos seus produtos.

O Plan presenta catro características a destacar:

- A súa elaboración, execución e seguimento baséase nun modelo de asociación entre a Xunta e os diferentes axentes sociais da Comunidade Autónoma.
- Un deseño en base a unha lóxica de intervención empregando a teoría do cambio, é dicir os obxectivos estratéxicos indican o cambio que perseguen para dar resposta aos diferentes retos que enfronta a Comunidade Autónoma identificados a partir dun diagnóstico da situación socioeconómica.
- Presenta a finalidade de facilitar a reorientación dunha xestión pública autonómica encamiñada a resultados que se plasma nos plans e programas de gasto das distintas Consellerías e que recollen os obxectivos e indicadores do Plan.
- Conta cun plan de avaliación e seguimento que establece os compromisos de seguimento das actuacións e dos resultados acadados a través de indicadores de produtividade e de resultado, respectivamente. Así mesmo, establece a realización de avaliacións de determinadas políticas públicas durante a execución do Plan. O seguimento e avaliación do Plan permitiría propoñer a súa reformulación se fose preciso.

Para acadar os obxectivos centrais do PEG, desenvólense as prioridades de actuación e os obxectivos estratéxicos que se agrupan en catro eixes de actuación máis un instrumental. Ademais, o plan integra os principios horizontais de asociación e gobernanza, promoción da igualdade de homes e mulleres e non discriminación e desenvolvemento sustentable. Por outra parte, todo o plan constrúese coa finalidade de avanzar en catro obxectivos transversais que abranguen a todos os eixes de actuación:

- Colaborar a mudar a actual dinámica demográfica.
- Cohesión territorial e fixación da poboación no medio rural.

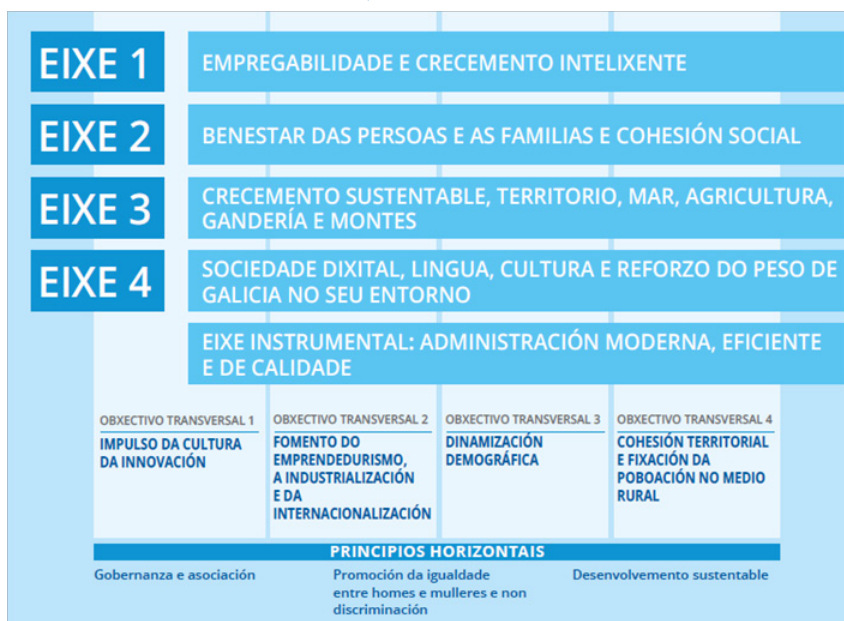
- Fomento do emprendemento e internacionalización en todos os campos.
- Impulso da cultura da innovación.

En definitiva, o Plan Estratéxico está estruturado en tres niveis principais: eixe, prioridade de actuación e obxectivo estratéxico / obxectivo instrumental. O PEG consta de 5 eixes prioritarios, 20 prioridades de actuación, 74 obxectivos estratéxicos e 21 obxectivos instrumentais. Para a medición da realización acadada dos obxectivos operativos conta con 194 indicadores de produtividade clave, coa súa desagregación por xénero cando procede. Por outro lado, para a análise da consecución dos obxectivos previstos hai 135 indicadores de resultado.

O seguinte cadro mostra unha representación esquemática dos eixes, obxectivos transversais e principios horizontais da estratexia do PEG.

A representación esquemática da estrutura do plan sería a seguinte.

Gráfico 1: Estrutura do PEG

Fonte: Consellería de Facenda

O Plan Estratéxico de Galicia (PEG) vixente foi elaborado ao longo do ano 2015 con un período de vixencia de 5 anos ata o ano 2020, o plan pretende fomentar un modelo de crecemento económico baseado na innovación e o capital humano, que favoreza unha Galicia moderna e cohesionada social e territorialmente e que permita diminuír o desemprego, aumentar a produtividade e o benestar dos galegos colaborando a retomar a senda do crecemento demográfico e facendo da nosa Comunidade un territorio máis atractivo para traballar, investir e convivir.

Na **segunda metade do ano 2019** comezaron os traballos para a **elaboración dun novo Plan Estratéxico** que tería como período de vixencia dende 2021 a 2030, desafortunadamente a crise producida pola Covid-19 retrasou parcialmente os traballos realizados, estes consistiron en dúas roldas de traballo, en xullo e decembro de 2019, cos principais axentes económicos e sociais, estruturados en 4 grupos e 18 mesas de traballo coa finalidade de identificar os principais retos aos que se enfronta Galicia na vindeira década e as principais liñas de actuación necesarias para acadalos.

Os **trazos básicos do novo Plan deseñado nesas mesas de traballo** foron os seguintes:

- Deseñar a Galicia do futuro poñendo no centro o reto demográfico que implicará deseñar e impulsar novas medidas de dinamización, pero tamén outras para garantir o benestar dunha sociedade máis avellentada.

- Dar un pulo ao modelo baseado na innovación e o capital humano, que favoreza unha sociedade moderna, competitiva, solidaria e cohesionada social e territorialmente, con altas taxas de emprego, aumentar a produtividade, posicionando os seus produtos por calidade e deseño; o que debe redundar en máis riqueza e benestar dos galegos.

- Favorecer os valores diferenciais de Galicia como factores de desenvolvemento entre os que destacan a lingua, a cultura e o medio ambiente, para facer de Galicia un lugar atractivo para traballar, investir e convivir.

- Mostrar unha senda previsible, rigorosa e estable de actuación do goberno, impulsar e coordinar as diferentes estratexias sectoriais da Xunta de Galicia a medio prazo.

As principais liñas estratéxicas do plan deben dar resposta aos retos e necesidades identificadas. As relacionadas co **RETO DEMOGRÁFICO** con medidas de dinamización, que priorizan o benestar e a calidade de vida das familias, prestando especial atención á mocidade e ás persoas maiores.

- Ia. Acadar un nivel de emprego elevado e de calidade, que garanta o equilibrio entre a vida profesional e a privada.

- Ib. Promover unha educación inclusiva e de calidade.

- Ic. Mellorar a atención ao benestar e á calidade de vida das familias.

- Id. Mellorar o acceso á vivenda e as súas condicións de habitabilidade.

- Ie. Fortalecer unha asistencia sanitaria accesible e de calidade.

En canto a acadar unha **GALICIA VERDE**, sustentable e respectuosa co patrimonio natural, as liñas estratéxicas estruturanse nas seguintes prioridades:

2a. Reducir as emisións de CO2 e as actividades que supoñen a contaminación do medio natural.

2b. Garantir unha mobilidade sustentable.

2c. Desenvolver medidas preventivas para paliar os efectos do cambio climático, consolidando o control e observación medioambiental, fortalecendo unha resposta integral ás necesidades da poboación e reducindo a súa vulnerabilidade, así como a das infraestruturas.

2d. Sensibilizar á sociedade e impulsar un modelo de crecemento sostible que aproveite as potencialidades do medio.

No ámbito de conseguir unha **GALICIA MÁIS COMPETITIVA E INTELIXENTE**, mediante a innovación, a dixitalización, as infraestruturas produtivas e o apoio ás PEMES:

3a. Mellorar as capacidades de investigación e innovación e a adopción de tecnoloxías avanzadas.

3b. Impulsar unha sociedade dixital que redunde en beneficio dos cidadáns e as empresas.

3c. Impulsar o crecemento e competitividade das PEMES, a transición industrial e o emprendemento.

3d. Promover as infraestruturas produtivas e as de rede.

3e. Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo.

3f. Fomentar un turismo sustentable e de calidade.

Por último, acadar unha **GALICIA COHESIONADA SOCIAL E TERRITORIALMENTE**, artículase nas seguintes liñas:

4a. Facer que o crecemento chegue a toda a poboación, en especial ás persoas e familias máis desfavorecidos.

4b. Favorecer a integración socioeconómica da poboación retornada e inmigrante e impulsar os servizos e prestacións á emigración galega.

4c. Potenciar a cultura como sector clave para construír unha sociedade inclusiva e cohesionada e que contribúa á calidade de vida da cidadanía.

4d. Impulsar a cohesión territorial, desenvolver os servizos no territorio baixo o concepto de cidade única.

Todas estas prioridades artículanse contando cunha unha administración máis moderna para un cidadán mellor informado e máis esixente, e que sexa eficiente, de calidade e transparente.

Os sucesos de marzo de 2020 cambiaron algún dos retos e das necesidades co-mo consecuencia da crise orixinada pola Covid-19, necesidades que non estaban contempladas nestas reunións previas ao inicio da pandemia, ademais as dificultades para prever con precisión a evolución da mesma desaconsellaron a elaboración dun Plan Estratéxico a longo prazo. A curto prazo a Xunta de Galicia presentou un Plan de re-activación e dinamización de Galicia para reactivar os sectores máis afectados pola pandemia e fortalecer a sanidade, os servizos sociais e o sistema educativo.

Como consecuencia do anterior, os orzamentos do ano 2021 e 2022 preséntanse en termos do PEG 2015-2020 prorrogado con adaptacións ás novas necesidades derivadas da Covid-19 como son a creación de obxectivos operativos en todos os obxectivos estratéxicos para dar cabida a actuacións extraordinarias derivadas das consecuencias da pandemia.

IV.2. OBXECTIVOS E PRIORIDADES DE GASTO NOS ORZAMENTOS 2022 DO PLAN ESTRATÉXICO

A asignación financeira dos Orzamentos Xerais para 2022 rexeuse principalmente atendendo ás necesidades de reactivar a economía e atender ás necesidades das familias e empresas. Isto implica apostar pola cobertura das necesidades de funcionamento dos servizos públicos, especialmente no que se refire aos servizos máis afectados polas consecuencias da Covid 19 (Sanidade, Educación, política social,...), por xerar emprego e polas prioridades de investimento atendendo aos eixes e obxectivos estratéxicos do PEG.

En efecto, realizouse un encaixe da estrutura orzamentaria co PEG aos efectos de priorizar investimentos segundo a lóxica de intervención establecida no Plan. Ademais, o PEG integra a programación de fondos europeos do período 2014-2020.

A través desta asociación, os orzamentos son coherentes cos retos establecidos no PEG a nivel rexional en materia de crecemento e converxencia económica, emprego, I+D+i, educación, inclusión, medio ambiente e dinamización demográfica, que a súa vez, inclúen e complementan os indicadores da Estratexia Europa 2020, ampliando o rango nalgún dos ámbitos.

O importe asignado no Orzamentos xerais para o ano 2022 ascende a 11.791,4 millóns de euros, cifra na que non se contemplan os gastos derivados da débeda pública (Programa de gasto 911A). A asimilación da orzamentación no 2022 á estrutura do PEG resúmese no cadro seguinte:

Cadro 1: PEG 2015-2020 no Orzamento 2022

Eixes e Prioridades de actuación	Importe	% total	% eixe
E1. Empregabilidade e crecemento intelixente	3.781.607.777	32,1	
PA.1.1 Impulso da consolidación das políticas de gastos vencelladas á I+D+i. Integrar a Galicia no círculo virtuoso da innovación para o crecemento	266.529.479	2,3	7,0
PA.1.2 Fomento da actividade empresarial e comercial, impulso da competitividade e internacionalización das empresas e autónomos, apoio á artesanía, regulación sectorial e protección da competencia	306.650.489	2,6	8,1
PA.1.3 Aumento da empregabilidade e produtividade dos traballadores e traballadoras de Galicia a través da formación e innovación constante	395.173.891	3,4	10,4
PA.1.4 Completar Galicia no que atinxe a infraestruturas básicas. Dar un novo pulo ás políticas de rehabilitación e conservación da vivenda	329.455.468	2,8	8,7
PA.1.5 Consolidar un sistema educativo que minimize o fracaso escolar e se aliñe en resultados coas rexións líderes de Europa en todos os niveis e impulsar o SUG cara á excelencia	2.483.798.450	21,1	65,7
E2. Benestar das persoas e as familias e cohesión social	5.865.036.204	49,7	
PA.2.1 Sistema sanitario sustentable e de calidade. Fomento da saúde pública e dos hábitos de vida saudables	4.616.568.121	39,2	78,7
PA.2.2 Desenvolvemento do sistema de servizos sociais de atención ás persoas maiores e dependentes	577.216.639	4,9	9,8
PA.2.3 Mellora dos servizos sociais a familias e á infancia, apoio á conciliación e á promoción da igualdade, servizos e axudas complementarios da educación e políticas de xuventude e cooperación	475.742.734	4,0	8,1
PA.2.4 Deseño dunha estratexia de integración social que mellore o benestar da cidadanía, axude ás persoas máis desfavorecidas a retornar o máis axiña posible a situacións socioeconómicas aceptables e que fomente a igualdade de xénero	154.532.176	1,3	2,6
PA.2.5 Garantir o acceso a unha vivenda digna en réxime de propiedade ou aluguer axeitada ás posibilidades de cada familia	40.976.534	0,3	0,7
E3. Crecemento sustentable, territorio, mar, agricultura, gandeiría e montes	1.354.693.180	11,5	
PA.3.1 Fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural	751.996.048	6,4	55,5
PA.3.2 Enerxía renovable eficiente, intelixente e non agresiva co medio ambiente e a paisaxe. Fomento dunha economía baixa en carbono	108.736.235	0,9	8,0
PA.3.3 Potenciación do turismo en Galicia a partir dun medio ambiente e cultura privilexiados	126.027.362	1,1	9,3
PA.3.4 Conservación da natureza, ordenación do territorio e da paisaxe e cohesión territorial	243.537.042	2,1	18,0
PA.3.5 Pechar un modelo de tratamento de residuos e un modelo de ciclo da auga líder en Europa	124.396.493	1,1	9,2
E4. Sociedade dixital, lingua, cultura e reforzo do peso de Galicia no seu entorno	609.408.590	5,2	
PA.4.1 Desenvolvemento da economía dixital. Apoio á industria cultural e de medios como unha fonte de riqueza e impulso ao desenvolvemento da sociedade da información	310.710.862	2,6	51,0
PA.4.2 Conservación e promoción da riqueza cultural de Galicia	61.208.727	0,5	10,0
PA.4.3 Impulso das institucións de autogoberno e mellora da súa influencia e colaboración con Europa, a Eurorexión e o resto do Estado	237.489.001	2,0	39,0
E5. Administración moderna, eficiente e de calidade	180.637.071	1,5	
PA.5.1 Función pública profesional, motivada e orientada ao servizo público	14.580.882	0,1	8,1
PA.5.2 Administración transparente, eficiente e orientada a resultados	166.056.189	1,4	91,9
Total	11.791.382.822	100,0	

Fonte: Consellería de Facenda

O tomo dos Orzamentos Xerais correspondente á “Memoria de Obxectivos e Programas” contén de modo detallado a descrición das actuacións que deben colaborar a acadar os anteriores obxectivos. Asemade, e como ven sendo habitual, na mesma Memoria de Obxectivos e Programas se dispón de exhaustiva información dos indicadores de produtividade asociados ás partidas de gasto, co que se posibilita a valoración da eficacia e eficiencia das actuacións de gasto recollidas nos orzamentos.

IV.3. EIXES DE ACTUACIÓN DO PLAN ESTRATÉXICO DE GALICIA (PEG).

O orzamento do Plan Estratéxico de Galicia (en adiante PEG) para o ano 2022 ascende a 11.787,9 millóns de euros, importe referido ao orzamento consolidado, que comprende o das entidades con orzamento limitativo (Administración xeral, organismos autónomos e axencias públicas autonómicas e entidades publicas-cas instrumentais de asesoramento ou consulta) e no que non se contemplan os gasto derivados da débeda pública (programa de gasto 911A).

A distribución por eixes, manifesta unha vez máis, que son os gastos destinados á Benestar das persoas e as familias e á Cohesión social, os que absorben unha maior parte do orzamento, como garantía e mantemento dos gastos sociais, e coa finalidade de lograr uns servizos públicos de calidade dirixidos á cidadanía, principalmente nos eidos da sanidade, xunto á mellora dos servizos sociais a familias e á infancia, apoio á conciliación, servizos e axudas complementarios da educación e políticas de xuventude e cooperación e o sistema de servizos sociais de atención ás persoas maio-res e dependentes. Así mesmo recolle a promoción da igualdade de oportunidades dos homes e mulleres galegas, ofrecendo ás persoas que se atopan con especiais dificultades os recursos e servizos que lles garantan a súa inclusión social. Ascende este eixe a 5.865,0 millóns de euros, e representa o 49,7% do total do PEG.

En segundo lugar está a aposta pola empregabilidade e o crecemento intelixente, o eixe I, cun orzamento total de 3.781,6 millóns de euros, o 32,1% sobre o total. Neste eixe atópanse as políticas de gastos vinculadas á I+D+i, que permitan integrar a Galicia no círculo virtuoso da innovación para o crecemento. Ademais destaca o fomento da actividade empresarial e comercial, co impulso da competitividade e internacionalización das empresas e autónomos, o apoio á artesanía, a regulación sectorial e a protección da competencia. Completar Galicia no que atinxe a infraestruturas básicas e dar un novo pulo ás políticas de rehabilitación e conservación da vivenda, son tamén prioridades de actuación neste eixo.

Atopa así mesmo reflexo neste eixe, os gastos dirixidos ao mercado de traballo, coa finalidade de aumentar a empregabilidade e produtividade dos traballadores galegos a través da formación e innovación constante. Por outro lado, minimizar o fracaso escolar e aliñarse en resultados coas rexións líderes de Europa en tódolos niveis e impulsar o SUG cara á excelencia, son os principais retos aos que ten que facer fronte o sistema educativo, prioridade de actuación (PA) que representa o 65,7% do eixe.

O eixe 3 destinado a impulsar un crecemento sustentable, ao territorio e á agricultura, montes e mar, presenta un orzamento de 1.354,7 millóns de euros, o 11,5% do total, céntrase fundamentalmente en fomentar un sector prima-rio baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural.

Tamén neste eixe se inclúen os gastos dirixidos a fomentar unha economía baixa en carbono e unha enerxía renovable eficiente, intelixente e non agresiva co medio ambiente e a paisaxe.

A potenciación do turismo en Galicia a partir dun medio ambiente e cultura privilexiados e a conservación da natureza, ordenación do territorio e da paisaxe e a cohesión territorial son prioridades de actuación dentro do eixe.

Por último, establécese o reto de pechar un modelo consistente de tratamento de residuos e un modelo de ciclo da auga líder en Europa.

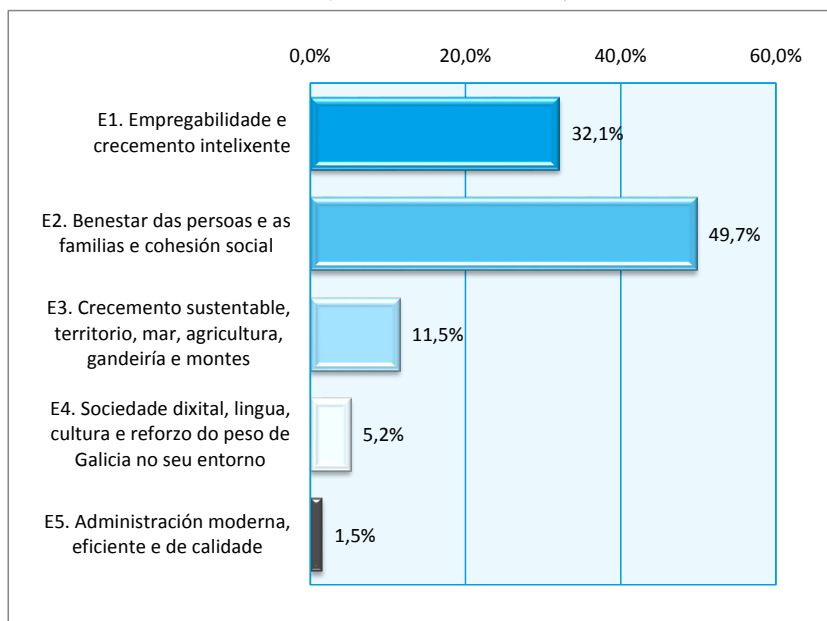
O eixe 4 presenta un importe de 609,4 millóns de euros, o 5,2% do total. Inclúe a consolidación dun modelo de crecemento vinculado á economía dixital, a través da mellora no uso e na calidade das TICs e no acceso ás mesmas. Inclúese tamén neste eixe o orzamento para apoiar á industria cultural e de medios, como unha fonte de riqueza e impulso ao desenvolvemento da sociedade da información, así como para a conservación e promoción da riqueza cultural de Galicia e o impulso das institucións de autogoberno e mellora da súa influencia e colaboración con Europa, a Eurorexión e o resto do Estado.

O eixe 5, alcanza os 180,6 millóns de euros e o 1,5% do orzamento. Nel recóllese o obxectivo de alcanzar unha administración moderna, eficiente e de calidade, baseada nunha función pública profesional, motivada e orientada ao servizo público e unha administración transparente, eficiente e orientada a resultados.

Cadro 2: Distribución orzamento 2022 por eixes do PEG

Eixes	Importe	% total
E1. Empregabilidade e crecemento intelixente	3.781.607.777	32,1
E2. Benestar das persoas e as familias e cohesión social	5.865.036.204	49,7
E3. Crecemento sustentable, territorio, mar, agricultura, gandeiría e montes	1.354.693.180	11,5
E4. Sociedade dixital, lingua, cultura e reforzo do peso de Galicia no seu entorno	609.408.590	5,2
E5. Administración moderna, eficiente e de calidade	180.637.071	1,5
Total	11.791.382.822	100,0

Fonte: Consellería de Facenda
Gráfico 2: Distribución orzamento 2022 por eixes do PEG

Fonte: Consellería de Facenda

EIXE 1: EMPREGABILIDADE E CRECEMENTO INTELIXENTE.

Este eixe recolle un modelo integral de desenvolvemento para a modernización do sistema produtivo baseada na innovación e no coñecemento sen descoidar os sectores produtivos tradicionais.

As rexións europeas están obrigadas a competir en base á tecnoloxía, deseño e innovación de xeito continuado se non queren ver deslocalizada a súa produción a países de baixos prezos.

Para iso, debe implantarse a cultura da innovación en todos os eidos socioeconómicos de Galicia, de xeito que, a través dun proceso que non será inmediato, se normalice o proceso innovador como un máis dentro da cadea de produción, o que suporá unha auténtica revolución na formulación dos sistemas produtivos e de xestión e venda, pero tamén unha importante fonte de xeración de nichos de emprego agora inexistentes.

Para acadar este obxectivo, os orzamentos de 2022 programan investimentos nas seguintes prioridades de actuación segundo se detalla no cadro IV:

a) **PA I.I. Impulso da consolidación das políticas de gastos vencelladas á I+D+i. Integrar a Galicia no círculo virtuoso da innovación para o crecemento.**

As principais actuacións nesta PA son: o proxecto de impulso a centros tecnolóxicos e organismos de investigación que investirá 13,2 millóns de euros, o

proxecto de tecnoloxías cuánticas que investirá 12,0 millóns de euros xunto cun proxecto de comunicación cuántica por un importe de 6,2 millóns de euros, o programa de axudas PEME innova por un importe de 11,9 millóns de euros, actuación estratéxica para o desenvolvemento da Civil UAVS Initiative para a utilización de sistemas aéreos non tripulados no ámbito civil e para a mellora da prestación dos servizos públicos, todo elo no marco do impulso do sector aeronáutico de referencia europea en Galicia ao que se destinarán 9,3 millóns de euros, medidas de atracción de investimento privado con 15,9 millóns de euros e axudas ao emprendemento innovador con 7,8 millóns de euros. entre outros.

b) **PA 1.2. Fomento da actividade empresarial e comercial, impulso da competitividade e internacionalización das empresas e autónomos, apoio á artesanía, regulación sectorial e protección da competencia.**

As principais liñas de actuación serán a creación do fondo “transforma”, programa de apoio á recuperación de negocios en crise ou sen remuda xeracional, mediante formulas de economía social, destinadas a remediar a grave perturbación que na economía galega provocou o gromo de COVID-19 con 30 millóns de euros, as liñas de préstamos do IGAPE con 28,0 millóns de euros, investimentos en activos físicos para o procesado, comercio e desenvolvemento de produtos agrícolas (19,5 millóns de euros), préstamos para o refinanciamento por un importe de 18 millóns de euros, as axudas ao investimento produtivo (16,1 millóns de euros) e axudas a emprendedores (15,0 millóns de euros).

c) **PA 1.3. Aumento da empregabilidade e produtividade dos traballadores e traballadoras de Galicia a través da formación e innovación constante.**

Entre as actuacións desta PA destacan as seguintes: contratación persoas mozas en organismos de investigación, ó que se destinarán máis de 13 millóns de euros., Promoción do emprego autónomo con máis de 12,0 millóns de euros, novas actuacións estratéxica autónomos, con 10,2 millóns de euros, programas de adquisición de experiencia para desempregados, aos que se dedicarán 10 millóns de euros, entre outros.

d) **PA 1.4. Completar Galicia no que atinxe a infraestruturas básicas. Dar un novo pulo ás políticas de rehabilitación e conservación da vivenda.**

As principais actuacións contemplan accións para fortalecer a rede viaria de altas prestacións e a rede de estradas convencional e de conservación e mantemento da vialidade da rede de estradas. Realizaranse diversas obras na rede de estradas como a “Vía de altas prestacións Tui-A Guarda”, “conexión vía Ártabra coa AP-9”, “conversión en autovía do corredor Nadela - Sarria” “ Vía de alta capacidade da costa norte e melloras complementarias na AC862, AC556 e LU540”, “ AG59 A Ramallo-sa-A Estrada”, “Vía de alta capacidade BAIO-BERDOIAS”. No que respecta ás políticas de vivenda as actuacións máis importantes serán: programa

de rehabilitación enerxética de edificios con un importe de 9,7 millóns de euros, Programa Rexurbe con 9,2 millóns de euros, Programa de axuda ás actuacións de rehabilitación a nivel de barrio e Programa de axuda ás actuacións de rehabilitación a nivel de edificio ámbolos dous con 5,1 millóns de euros e o fomento da rexeneración e renovación urbana e rural, ao que se destinarán 4,0 millóns de euros, entre outras.

e) **PA 1.5. Consolidar un sistema educativo que minimice o fracaso escolar e se aliñe en resultados coas rexións líderes de Europa en todos os niveis e impulsar o SUG cara á excelencia.**

Cómpre resaltar nesta PA as seguintes actuacións: programas de mellora da aprendizaxe e rendemento e programas de diversificación curricular, programa PROA (plan de reforzo, orientación e apoio), ciclos formativos de grao medio da formación profesional, actuacións de mellora da competencia dixital, creación de centros bilingües de FP, recoñecemento e acreditación de competencias profesionais, formación do profesorado de FP, axudas á gratuidade da educación especial, plan integral de aprendizaxe de idiomas estranxeiros, actividades formativas da Rede de Formación do Profesorado, desenvolver os cursos e os módulos profesionais náutico e marítimo-pesqueiro nos portos e nos centros de ensino oficiais, a posta en marcha das medidas do Plan de Formación Profesional para o sector agroforestal, plan para o fomento da educación dixital, mellora funcional, integración e sinalética dos centros públicos de ensino, reparacións, ampliacións e melloras nos centros públicos de ensino, construción de novos centros de ensino, mellora da eficiencia enerxética nos centros de ensino,

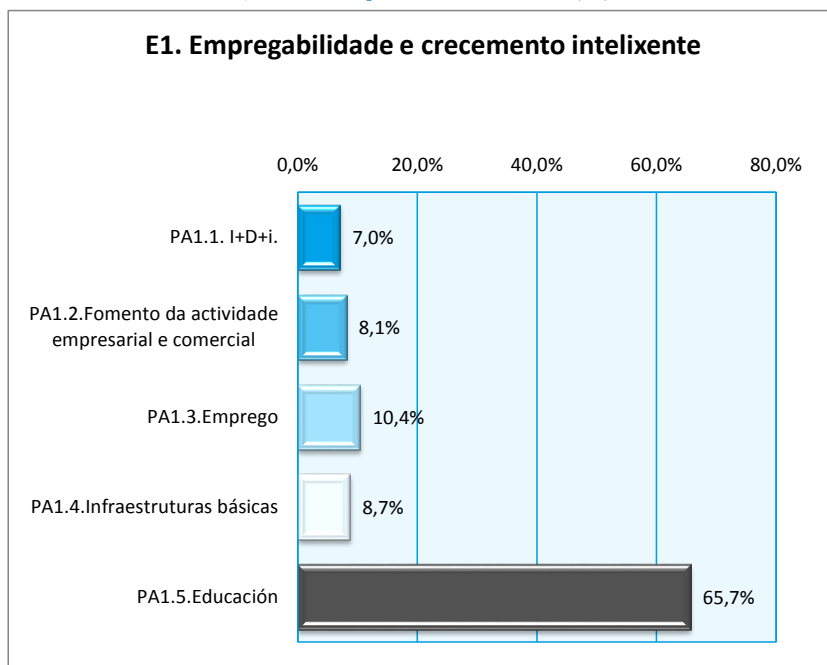
No seguinte cadro detállase o gasto orzamentario de 2022 neste eixe por prioridade de actuación.

Cadro 3: Gasto orzamentario 2022 Eixe I

E1. Empregabilidade e crecemento intelixente	Importe	% total	% eixe
PA.1.1 Impulso da consolidación das políticas de gastos vencelladas á I+D+i. Integrar a Galicia no círculo virtuoso da innovación para o crecemento	266.529.479	2,3	7,0
PA.1.2 Fomento da actividade empresarial e comercial, impulso da competitividade e internacionalización das empresas e autónomos, apoio á artesanía, regulación sectorial e protección da competencia	306.650.489	2,6	8,1
PA.1.3 Aumento da empregabilidade e produtividade dos traballadores e traballadoras de Galicia a través da formación e innovación constante	395.173.891	3,4	10,4
PA.1.4 Completar Galicia no que atinxe a infraestruturas básicas. Dar un novo pulo ás políticas de rehabilitación e conservación da vivenda	329.455.468	2,8	8,7
PA.1.5 Consolidar un sistema educativo que minimice o fracaso escolar e se aliñe en resultados coas rexións líderes de Europa en todos os niveis e impulsar o SUG cara á excelencia	2.483.798.450	21,1	65,7
Total	3.781.607.777	32,1	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Gráfico 3: Distribución gasto orzamento 2022 do Eixe I por prioridades de actuación

Fonte: Consellería de Facenda

EIXE 2: BENESTAR DAS PERSOAS E AS FAMILIAS E COHESIÓN SOCIAL.

O segundo eixe do plan estratéxico está centrado no benestar e na cohesión social, o reforzamento do sistema sanitario, os servizos sociais e garantir o acceso a unha vivenda digna. A crise económica e social derivada da pandemia, así como a dinámica demográfica de Galicia fan que a mellora das políticas de benestar e o apoio aos servizos de saúde sexan cada vez máis indispensables para mellorar a calidade de vida da poboación.

Do mesmo xeito as políticas de conciliación e os servizos ás familias, especialmente á infancia, deben contribuír a mellorar as taxas de fecundidade e a inverter a dinámica demográfica de Galicia.

Por último resulta preciso aplicar con éxito as políticas de inserción social dos colectivos máis desfavorecidos e que están a sufrir especialmente as consecuencias da crise, mediante itinerarios personalizados que permitan acompañar ás persoas en risco de exclusión ata que abandonen esta situación e mediante o impulso das políticas de acceso á vivenda. Tamén a consecución dunha sociedade máis xusta, esixe que se garanta a igualdade de oportunidades para aqueles colectivos que sofren exclusión por outros motivos, dende unha discapacidade á pertenza a colectivos sociais marxinados.

Mención especial compre facer ás políticas de igualdade que se ben constitúen unha prioridade horizontal, é dicir a perspectiva de xénero debe estar presente na diagnose e solución aos principais problemas de Galicia, tamén deben contar con liñas de acción es-

pecíficas para reducir con determinación as fendas de xénero nos diferentes eidos tratados no plan.

Para acadar este obxectivo, os orzamentos de 2022 programan investimentos nas seguintes prioridades de actuación segundo se detalla no cadro V:

a) **PA 2.1. Sistema sanitario sustentable e de calidade. Fomento da saúde pública e dos hábitos de vida saudables.**

As actuacións máis relevantes en termos de gasto financeiro desta PA son, ademais dos gastos de persoal e os gastos en bens correntes e servizos asociados á actividade de atención primaria e hospitalaria, as “Urxencias sanitarias 061” (66,3 millóns de euros), “O Fondo de cohesión da actividade especializada” (33 millóns de euros), o “Fondo de continxencia do SERGAS” (22,8 millóns de euros), o “Programa de vacinación” (19 millóns de euros) e a prestación ortoprotésica nas distintas áreas sanitarias (15,5 millóns de euros), 66 actuacións de reformas, climatización, proxectos de enerxías renovables, etc. nos centros de saúde e 62 actuacións de equipamentos de bloques cirúrxicos, renovación de equipos de ecografía, obras de reformas ou proxectos de novas tecnoloxías, nos 14 centros hospitalarios e o desenvolvemento, soporte, mantemento e implantación da infraestrutura TIC e os sistemas de información do SERGAS, permite dar cobertura a unha poboación de 2.638.730 persoas que se beneficia dos servizos dixitais de xestión de patoloxías crónicas ou outros servizos específicos na área da e-saúde, envellecemento activo e saudable, tendo en conta que poderá computarse unha mesma poboación máis dunha vez nun ano se resulta beneficiado por máis dun servizo. Ademais, calcúlase que haberá máis de 180.690 interconsultas electrónicas.

b) **PA 2.2. Desenvolvemento do sistema de servizos sociais de atención ás persoas maiores e dependentes.**

En 2022 as partidas máis importantes pretenden incrementar a cobertura de atención ás persoas en situación de dependencia, a través dos servizos de atención residencial, atención diúrna, de axuda no fogar, apoio á mobilidade persoal e teleasistencia avanzada, cos que se atende a algo máis de 103.000 persoas, das que as mulleres representan o (64%). É importante destacar o impulso, cos recursos do mecanismo europeo recuperación, á construción de residencias de persoas maiores co novo modelo asistencial e a remodelación dos centros de coidados de longa duración.

c) **PA 2.3. Mellora dos servizos sociais a familias e á infancia, apoio á conciliación e á promoción da igualdade, servizos e axudas complementarios da educación e políticas de xuventude e cooperación.**

As principais actuacións desta prioridade son o gasto en transporte e comedores escolares, o servizo de transporte integrado e as axudas pa-ra adquisición de libros e material escolar, garantir o dereito de todos os e as menores a vivir en

familia e contribuír á revitalización demográfica e ás condicións que favorezan a natalidade, obxectivo que inclúe as medidas para a conciliación e dinamización demográfica, as escolas infantís e distintos proxectos de atención ás familias e aos menores.

Outras actuacións son un proxecto piloto de talento interxeracional, o fomento da conciliación e a corresponsabilidade e por último, actuacións de lecer e tempo libre e fomento de prácticas formativas para a mocidade.

d) **PA 2.4. Deseño dunha estratexia de integración social que mellore o benestar da cidadanía, axude ás persoas máis desfavorecidas a retornar o máis axiña posible a situacións socioeconómicas aceptables e que fomente a igualdade de xénero.**

Nesta PA as actuacións con maior importe son: a "Renda de Integración Social de Galicia", ó que se destinarán máis 50 millóns de euros e coa que se pretende axudar a 7.200 persoas, axudas e subvencións en materia de servizos sociais e axudas extraordinarias e de inclusión para a redución da desigualdade, programas de inclusión social, plan concertado de prestacións sociais básicas, actuacións de inclusión sociolaboral e actuacións con colectivos vulnerables ou en situación de exclusión social.

Por outro lado, no obxectivo estratéxico relacionado coa emigración, as persoas galegas residentes no exterior retornadas e a promoción da inclusión social das persoas inmigrantes, prevese un total de 11.130 persoas retornadas e case 2.000 persoas inmigrantes, participantes en programas de inclusión social, ademais de axudar a 167 entidades galegas no exterior.

Outras actuación corresponden a medidas do pacto de Estado contra a violencia de xénero, as distintas axudas ás mulleres vítimas de violencia de xénero e as medidas de prevención e programa de autoemprego da muller (EMEGA).

e) **PA 2.5. Garantir o acceso a unha vivenda digna en réxime de propiedade ou aluguer axeitada ás posibilidades de cada familia.**

As liñas de actuación nesta PA promoverán axudas para facilitar o acceso á vivenda tanto en propiedade, como as de aluguer, prevención da exclusión residencial mediante o bo-no alugueiro, adquisición de solo adquirido e urbanización do mesmo e licitación para a construción de vivendas de promoción pública.

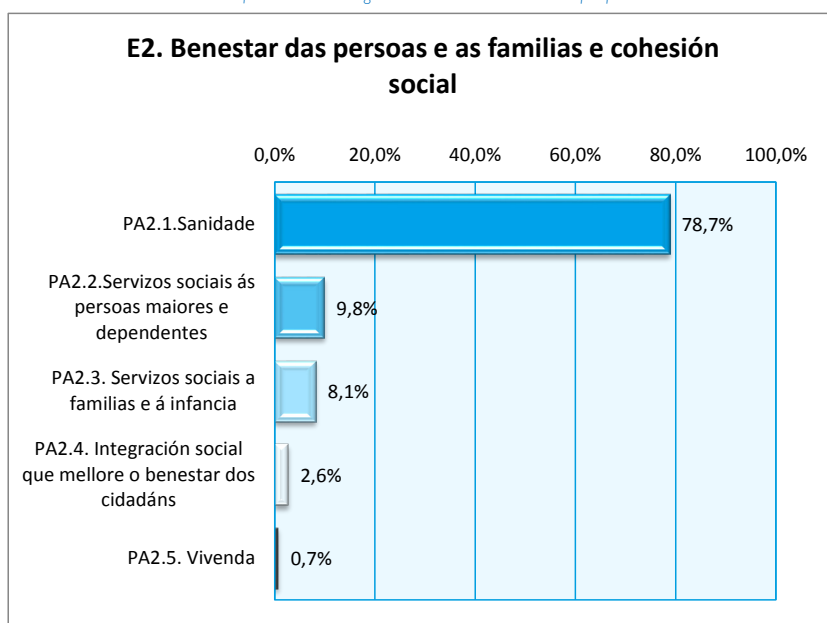
No seguinte cadro detállase o gasto orzamentario de 2022 neste eixe por prioridade de actuación.

Cadro 4: Gasto orzamentario 2022 Eixe II

E2. Benestar das persoas e as familias e cohesión social	Importe	% total	% eixe
PA.2.1 Sistema sanitario sustentable e de calidade. Fomento da saúde pública e dos hábitos de vida saudables	4.616.568.121	39,2	78,7
PA.2.2 Desenvolvemento do sistema de servizos sociais de atención ás persoas maiores e dependentes	577.216.639	4,9	9,8
PA.2.3 Mellora dos servizos sociais a familias e á infancia, apoio á conciliación e á promoción da igualdade, servizos e axudas complementarios da educación e políticas de xuventude e cooperación	475.742.734	4,0	8,1
PA.2.4 Deseño dunha estratexia de integración social que mellore o benestar da cidadanía, axude ás persoas máis desfavorecidas a retornar o máis axiña posible a situacións socioeconómicas aceptables e que fomente a igualdade de xénero	154.532.176	1,3	2,6
PA.2.5 Garantir o acceso a unha vivenda digna en réxime de propiedade ou aluguer axeitada ás posibilidades de cada familia	40.976.534	0,3	0,7
Total	5.865.036.204	49,7	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Gráfico 4: Distribución gasto orzamento 2022 do Eixe II por prioridades de actuación

Fonte: Consellería de Facenda

EIXE 3. CRECEMENTO SUSTENTABLE, TERRITORIO, MAR, AGRICULTURA, GANDERÍA E MONTES.

Este eixe ten como denominador común, a posta en valor do potencial medioambiental da comunidade autónoma e o fortalecemento do sector primario como panca de crecemento.

O medio natural de Galicia, incluíndo as súas augas, constitúen un ben sen o que non se pode entender a nosa Comunidade Autónoma e que conta cun amplo percorrido de posibilidades para a súa posta en valor.

Por un lado, dende un punto de vista turístico, sector cun amplo futuro en continuo cambio, no que a nosa comunidade autónoma debe incidir nas súas fortalezas fronte os

principais destinos europeos. Por outro lado, no que atinxe a un sector agropecuario e forestal cun bo produto e amplo percorrido para xerar valor engadido en torno a el, o mesmo acontece coa pesca e a acuicultura e a industria transformadora.

Por último, Galicia produce o 10% da enerxía nacional. En consecuencia, as posibilidades das novas fontes de enerxía, abren un horizonte no que traballar para mellorar o mix enerxético e mesmo para crear unha industria en torno a determinadas enerxías renovables, tanto tradicionais como a eólica, como as novas liñas de traballo en torno á biomasa e outras renovables como a undimotriz, solar fotovoltaica ou xeotérmica.

Para acadar este obxectivo, os orzamentos de 2022 programan investimentos nas seguintes prioridades de actuación segundo se detalla no cadro VI:

a) **PA 3.1. Fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural.**

En 2022 desenvolveranse, entre outras actuacións, investimentos en explotacións agrícolas, axudas a zonas con limitacións naturais (montaña), xestión sostible de pastos, primeira instalación de explotacións por persoas xoves, accións de planificación preventiva contra incendios forestais - reforzando as estruturas de extinción e de prevención dos incendios forestais- así coma accións relacionadas coas catástrofes naturais, transformación dos produtos da pesca e da acuicultura, primeira instalación de xoves, axudas a zonas con limitacións naturais (montaña), investimentos produtivos na acuicultura, diversificación e modernización das empresas acuícolas, mellora de camiños, establecemento e mantemento de zonas forestais.

b) **PA 3.2. Enerxía renovable eficiente, intelixente e non agresiva co medio ambiente e a paisaxe. Fomento dunha economía baixa en carbono**

As actuacións con maior importe financeiro da PA serán: desenvolver e xestionar o Plan de Transporte Metropolitano de Galicia, e desenvolver actuacións e medidas destinadas a acadar a intermodalidade, actuacións en materia de autoconsumo e almacenamento eléctrico (máis de 8 millóns de euros) concederanse axudas a proxectos de enerxías renovables (máis de 5 millóns de euros); e levarase a cabo a implantación proxectos de biomasa no sector público (2,1 millóns de euros), levarase a cabo un plan para a mellora de eficiencia en vivendas (2,5 millóns de euros); realizaranse actuacións en materia de mobilidade sustentable (2,5 millóns); concederanse axudas de bono social para evitar cortes de subministro (2 millóns) entre as principais actuacións. Tamén se inverterá nos ecobarrios de A Coruña e Ourense (En Elviña e A Ponte respectivamente).

c) **PA 3.3. Potenciación do turismo en Galicia a partir dun medio ambiente e cultura privilexiados.**

Neste terreo realizaranse actuacións de cara ao Xacobeo 2022, a promoción nacional e internacional da oferta turística de Galicia, actuarase sobre o Camiño de Santiago, mellorando os aspectos ambientais, a xestión de fluxos, a mellora dos trazados e dos albergues.

d) **PA 3.4. Conservación da natureza, ordenación do territorio e da paisaxe e cohesión territorial.**

As principais actuacións desta prioridade están relacionadas mellorar as infraestruturas e servizos públicos e realización de programas conxuntos coas entidades locais, racionalizar o crecemento residencial urbano e dos núcleos rurais, completar o planeamento xeral de toda a Comunidade Autónoma, e elaborar, coordinar, seguir e controlar as políticas territoriais e de utilización racional do solo e dos seus instrumentos de planificación, actuacións globais destinadas á conservación, reposición e restauración do medio ambiente" (7,7 millóns de euros), obras do plan urbe (5,5 millóns de euros), axudas Reserva da Biosfera (6,4 millóns de euros e dentro do mecanismo do Mecanismo de Recuperación e Resiliencia), Proxecto Mil Ríos (3,6 millóns de euros).

e) **PA 3.5. Pechar un modelo de tratamento de residuos e un modelo de ciclo da auga líder en Europa.**

En 2022 desenvolveranse principalmente actuacións construción de novas plantas de biorresiduos (ao que se destinarán 20 millóns de euros), proxectos que contemplan actuacións específicas no eido medioambiental (12,5 millóns de euros). Por outra parte, o financiamento desta PA trata de garantir un acceso ós servizos básicos de abastecemento e saneamento e depuración os cidadáns de Galicia, diminuindo os desequilibrios territoriais existentes e buscando unha maior eficacia na execución dos investimentos e na explotación de infraestruturas hidráulicas e garantir a protección e mantemento do Dominio Público Hidráulico da demarcación hidrográfica Galicia Costa, que permitirán o tratamento nas EDARes de Galicia de 217.600 m³/día de augas residuais cunha poboación adicional beneficiada de 12.485 persoas. A poboación beneficiaria das medidas de prevención das inundacións é de máis de 18.186 persoas.

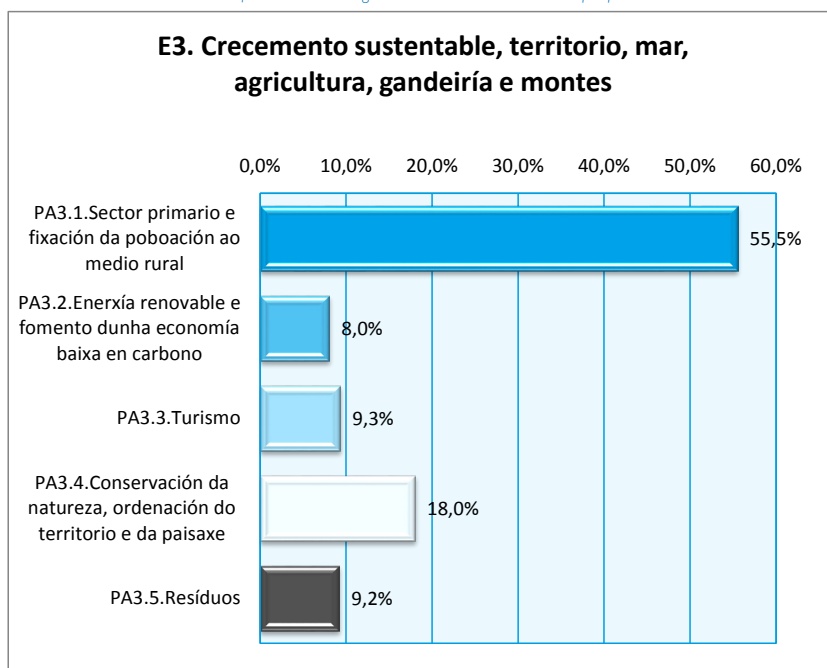
No seguinte cadro detállase o gasto orzamentario de 2022 neste eixe por prioridade de actuación.

Cadro 5: Gasto orzamentario 2022 Eixe III

E3. Crecemento sustentable, territorio, mar, agricultura, gandeiría e montes	Importe	% total	% eixe
PA.3.1 Fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural	751.996.048	6,4	55,5
PA.3.2 Enerxía renovable eficiente, intelixente e non agresiva co medio ambiente e a paisaxe. Fomento dunha economía baixa en carbono	108.736.235	0,9	8,0
PA.3.3 Potenciación do turismo en Galicia a partir dun medio ambiente e cultura privilexiados	126.027.362	1,1	9,3
PA.3.4 Conservación da natureza, ordenación do territorio e da paisaxe e cohesión territorial	243.537.042	2,1	18,0
PA.3.5 Pechar un modelo de tratamento de residuos e un modelo de ciclo da auga líder en Europa	124.396.493	1,1	9,2
Total	1.354.693.180	11,5	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Gráfico 5: Distribución gasto orzamento 2022 do Eixe III por prioridades de actuación

Fonte: Consellería de Facenda

EIXE 4. SOCIEDADE DIXITAL, LINGUA, CULTURA E REFORZO DO PESO DE GALICIA NO SEU ENTORNO.

A transición cara unha economía e sociedade dixital sitúase como un elemento transversal e fundamental para contribuír a dar resposta ás distintas prioridades estratéxicas de Galicia: demografía, medio ambiente e cambio climático, cohesión social e territorial e competitividade e innovación. Para iso, debe asegurarse que Galicia dispoña das persoas coa formación dixital necesaria para dar resposta á transformación dixital como protagonistas absolutos do cambio.

Ademais, e preciso promover a especialización tecnolóxica, como un factor necesario e imprescindible para competir nunha contorna dixital, fomentar a demanda de solucións dixitais que permitan a transformación dixital dos sectores público e privado como base para fomentar a competitividade e o crecemento, todo isto asegurando a aliñación estratéxica dos desafíos e necesidades do campo das TIC co establecido na Estratexia de Especialización Intelixente (RIS) e na Estratexia Dixital de Galicia 2030 que está aliñada coas prioridades do novo marco europeo e busca situar a Comunidade como unha rexión de referencia en Europa, onde o uso das tecnoloxías dixitais contribúa a aumentar a calidade de vida e o desenvolvemento sustentable nas súas tres vertentes: social, económica e medio ambiental.

Por outro lado, resulta estratéxico a dinamización e fomento da cultura galega, o impulso do idioma galego como medio para protexer e fomentar a identidade cultural de Galicia, o desenvolvemento social, o crecemento económico e o diálogo intercultural.

O progreso de Galicia está vencellado co desenvolvemento da súa autonomía, polo que é preciso seguir impulsando as institucións autonómicas. É importante resaltar que a crise da COVID-19 está a ser un enorme desafío para Europa e todos os países e rexións. A UE e os seus Estados membros tiveron que adoptar medidas de emerxencia para protexer a saúde dos cidadáns e evitar o colapso da economía. Galicia atópase nun momento transcendental cara á próxima década, no que debe ofrecer respostas a crise e avanzar cara ás transicións dixital e ecolóxica, así como seguir investindo na cohesión social e territorial. Por iso, Galicia debe asumir un papel protagonista para contribuír aos obxectivos de Europa e para compensar a súa distancia dos centros de decisión e facer valer os intereses dos seus sectores produtivos e dos seus cidadáns.

Para acadar este obxectivo, os orzamentos de 2022 programan investimentos nas seguintes prioridades de actuación segundo se detalla no cadro VII:

a) **PA 4.1. Desenvolvemento da economía dixital. Apoio á industria cultural e de medios como unha fonte de riqueza e impulso ao desenvolvemento da sociedade da información.**

Os principais proxectos serán actividades culturais e de promoción e difusión cultural, axudas ás artes escénicas, á música e ao sector audiovisual, á produción artística e en materia cultural, así como o financiamento de actividades do Centro Dramático Galego, do Centro Coreográfico Galego e do Centro Galego das Artes da Imaxe. Ademais recolle as transferencias ao Consorcio para a promoción da música, ao Consorcio de Santiago e a Fundación Cidade da Cultura de Galicia e proxectos de dixitalización dos servizos en diversos ámbitos de actuación da administración autonómica, así como de apoio ao desenvolvemento da sociedade da información.

b) **PA 4.2. Conservación e promoción da riqueza cultural de Galicia.**

Desenvolveranse actividades culturais e de promoción do libro e da lectura, o investimento en lotes fundacionais e adquisicións de fondos bibliográficos na rede de bibliotecas de Galicia, actuacións de promoción, xestión, adquisición e dirección de arquivos, investimentos e outros gastos en museos e en infraestruturas culturais, actuacións de conservación, restauración e protección do patrimonio cultural e investimentos en bens do patrimonio cultural destinados ao uso social, programas de promoción do galego, campañas de normalización lingüística, cursos e actividades de formación e o financiamento de accións culturais e de investigación lingüística por parte da Real Academia Galega.

c) **PA 4.3. Impulso das institucións de autogoberno e mellora da súa influencia e colaboración con Europa, a Eurorexión e o resto do Estado.**

Os principais gastos desta PA destínanse, ademais de a gastos de persoal e correntes de funcionamento, á asistencia xurídica gratuíta, á modernización da Administración de xustiza e a investimentos en distintas infraestruturas xudiciais e equipamentos nas mesmas, a actuacións ligadas ao operativo do CAE I I 2, o financiamento dos consorcios provinciais e comarcais contra incendios e a formación en materia de seguridade pública, as infraestruturas e equipamentos nos servizos de emerxencias e protección civil, así como a adquisición de infraestrutura tecnolóxica e equipamento do edificio de atención ás emerxencias.

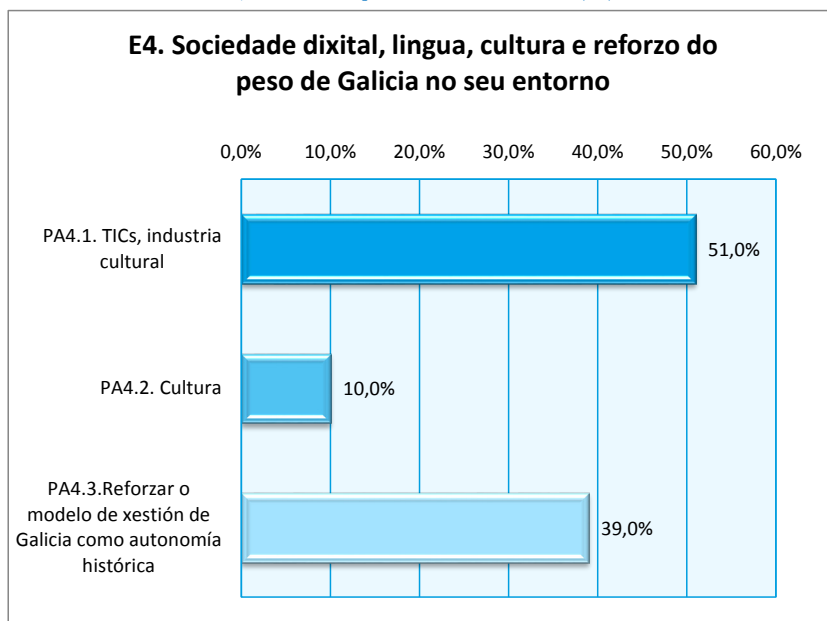
No seguinte cadro detállase o gasto orzamentario de 2022 neste eixe por prioridade de actuación.

Cadro 6: Gasto orzamentario 2022 Eixe IV

E4. Sociedade dixital, lingua, cultura e reforzo do peso de Galicia no seu entorno	Importe	% total	% eixe
PA.4.1 Desenvolvemento da economía dixital. Apoio á industria cultural e de medios como unha fonte de riqueza e impulso ao desenvolvemento da sociedade da información	310.710.862	2,6	51,0
PA.4.2 Conservación e promoción da riqueza cultural de Galicia	61.208.727	0,5	10,0
PA.4.3 Impulso das institucións de autogoberno e mellora da súa influencia e colaboración con Europa, a Eurorexión e o resto do Estado	237.489.001	2,0	39,0
Total	609.408.590	5,2	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Gráfico 6: Distribución gasto orzamento 2022 do Eixe IV por prioridades de actuación

Fonte: Consellería de Facenda

EIXE 5. ADMINISTRACIÓN MODERNA, EFICIENTE E DE CALIDADE.

Para acadar os anteriores obxectivos precisamos unha administración eficiente, moderna, flexible e transparente, que preste servizos públicos de calidade e axude a resolver os problemas dos cidadáns e das empresas.

Para iso, precísase un persoal comprometido que debe mellorar a súa formación continua, especialmente no que atinxe a adquisicións de destrezas no manexo das TIC; pero tamén unha administración moderna debe explorar novos sistemas para incentivar o rendemento e flexibilidade que recoñezan máis a quen máis valor aporta ao servizo público.

A xeneralización dos servizos públicos dixitais e do e-goberno, debe contribuír a acadar a excelencia na xestión, posibilitando importantes economías por substitución dos sistemas tradicionais baseados no papel, e por economías de escala.

Estas novas tecnoloxías xerarán novos requirimentos e perfís profesionais, mais tamén, deixarán obsoletos un volume aínda maior doutros oficios e traballos; por iso é precisa a flexibilidade no movemento dos equipos de traballadores.

A administración debe tamén actuar como exemplo e sector tractor das principais políticas antes enunciadas, dende a innovación, implementando a compra pública innovadora e converténdose nun axente innovador en si mesmo, ata a rehabilitación dos seus edificios administrativos e vivenda pública, pasando pola eficiencia enerxética, a normalización lingüística e o dominio das linguas estranxeiras, a internacionalización, a aplicación de

criterios de igualdade de xénero e non discriminación, a integración social e a protección da familia e a conciliación.

Para iso desenvolveranse as seguintes Prioridades de actuación cos seus correspondentes obxectivos instrumentais:

PA5.1. Función pública profesional, motivada e orientada ao servizo público.

As principais actuacións neste apartado serán accións formativas para os empregados e empregadas públicas e desenvolver e aplicar estratexias e políticas de persoal axeitadas ás necesidades reais para a prestación dos servizos públicos, así como gastos de acción social e da asesoría xurídica.

Espérase acadar a cifra de 12.980 participantes (persoal público) nas actividades de formación.

PA5.2. Administración financeira transparente, eficiente e orientada a resultados.

Entre outras, engloba actuacións de reformas en materia de centralización de contratos e autoprovisión, de renovación e mellora das infraestruturas públicas co obxecto de acadar unha mellora na eficiencia enerxética, de garantir a tramitación telemática de todos os expedientes e trámites coa administración autonómica, de garantir a transparencia, integridade e responsabilidade na administración pública e no gasto de fondos públicos e de reforzar as tarefas de planificación e de xestión dos Programas Operativos dos fondos estruturais.

Espérese acadar 74 adhesións á contratación centralizada e 85 contratos centralizados sobre o total de prestacións susceptibles de centralización. Por outra parte o número de usuarios que teñen acceso ou están cubertos polas aplicacións/servizos de Administración electrónica ascenderán a 27.770. O número de auditorías relacionadas con Programas Operativos será de 128.

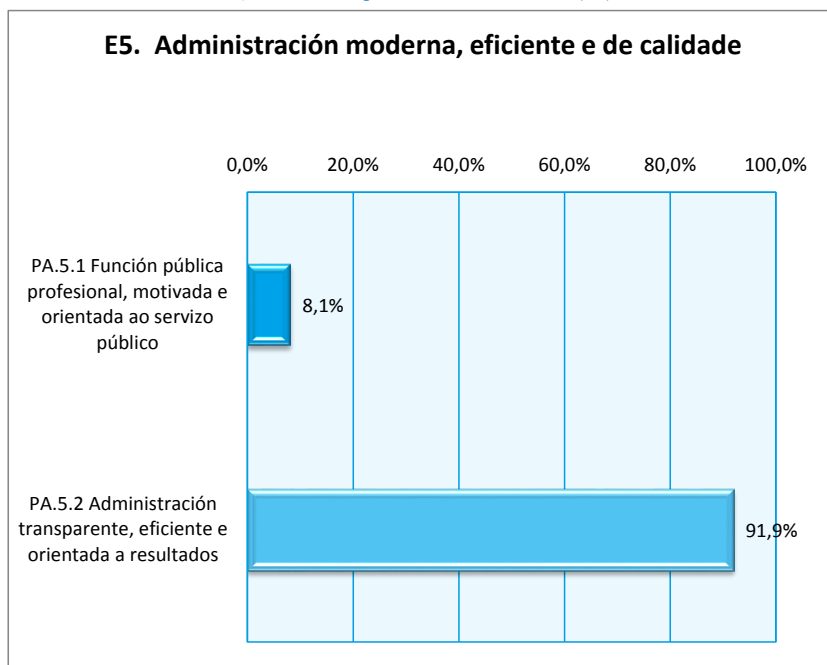
No seguinte cadro detállase o gasto orzamentario de 2022 neste eixe por prioridade de actuación.

Cadro 7 Gasto orzamentario 2022 Eixe V

E5. Administración moderna, eficiente e de calidade	Importe	% total	% eixe
PA5.1 Función pública profesional, motivada e orientada ao servizo público	14.580.882	0,1	8,1
PA5.2 Administración transparente, eficiente e orientada a resultados	166.056.189	1,4	91,9
Total	180.637.071	1,5	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Gráfico 7: Distribución gasto orzamento 2022 do Eixe V por prioridades de actuación

Fonte: Consellería de Facenda

IV.4. A Política de Cohesión da Unión Europea 2021-2027

A política de cohesión é a principal política de investimento da Unión Europea. Contribúe a reforzar a cohesión económica, social e territorial e o seu obxectivo é corrixir os desequilibrios entre países e rexións, atendendo ás prioridades políticas da Unión, especialmente as transicións verde e dixital.

Para acadar estes obxectivos e abordar as diversas necesidades de desenvolvemento en todas as rexións da UE asignáronse, dentro do **Marco Financeiro Plurianual (MFP)**, 337.735 millóns de euros a prezos de 2018, case un terzo do mesmo.

A adopción definitiva do paquete lexislativo da política de cohesión para 2021-2027, polo Consello o 28 de maio, e a súa aprobación polo pleno do Parlamento Europeo, o 23 de xuño de 2021, marca a etapa final do procedemento lexislativo e permite a entrada en vigor da lexislación sobre cohesión o 1 de xullo.

A política de cohesión prestará apoio ás prioridades da Unión Europea concretadas en cinco obxectivos políticos:

a) unha **Europa máis competitiva e intelixente**, promovendo unha transformación económica innovadora e intelixente e unha conectividade rexional ás tecnoloxías da información e das comunicacións;

b) unha **Europa máis verde**, baixa en carbono, en transición cara a unha economía con cero emisións netas de carbono e resiliente, promovendo unha transición enerxética limpa e equitativa, o investimento verde e azul, a economía circular, a mitigación e adaptación ao cambio climático, a prevención e xestión de riscos e a mobilidade urbana sustentable;

c) unha **Europa máis conectada**, mellorando a mobilidade;

d) unha **Europa máis social e inclusiva**, por medio da aplicación do alicerce europeo de dereitos sociais;

e) unha **Europa máis próxima aos seus cidadáns**, fomentando o desenvolvemento integrado e sustentable de todo tipo de territorios e iniciativas locais.

A política de cohesión desenvólvese a través dos seguintes fondos específicos:

○ **Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional (FEDER)** para investir no desenvolvemento social e económico de todas as rexións e cidades da UE, o **Fondo de Cohesión (FC)**, para investir no medio ambiente e transporte nos países menos prósperos da UE, o **Fondo Social Europeo Plus (FSE+)** para apoiar o emprego e crear unha sociedade xusta e socialmente inclusiva nos países da UE e o **Fondo de**

Transición Xusta (FTX) para apoiar ás rexións máis afectadas pola transición cara á neutralidade climática.

Os recursos para a cohesión económica, social e territorial dispoñibles para compromisos orzamentarios no período 2021-2027 dentro do marco financeiro plurianual ascenden a 330.235 millóns de euros en prezos de 2018, para o FEDER, o FSE+ e o Fondo de Cohesión, e a 7.500 millóns de euros en prezos de 2018 para o Fondo de Transición Xusta. Os recursos do FTX complétanse con 10.000 millóns de euros que constituirán ingresos externos procedentes do Instrumento Europeo de Recuperación (Next Generation-EU), e como tales, poñeranse a disposición no período 2021-2023. En definitiva, **os recursos totais da Política de Cohesión para o período 2021-2027 ascenden a 347.735 millóns de euros (prezos de 2018).**

Cadro 8: Recursos da Política de Cohesión 2021-2027 por tipo de fondo. Millóns de euros a prezos de 2018

Fondo	MFP	NGEU	TOTAL
FEDER	200.360		200.360
FSE+	87.319		87.319
Fondo de Cohesión	42.556		42.556
Fondo de Transición Xusta	7.500	10.000	17.500
TOTAL	337.735	10.000	347.735

Fonte: Elaboración propia a partir de datos da Comisión Europea

Ademais da perspectiva por tipo de fondo, os recursos do MFP para a política de cohesión destínanse a dous obxectivos: Inversión en emprego e crecemento e cooperación territorial europea (Interreg). Así, os recursos de MFP destinados ao **obxectivo «Investimento en emprego e crecemento»** ascenderán a un total de 339.685 millóns de euros (a prezos de 2018) e asignaranse do seguinte xeito:

Os recursos do FEDER e do FSE+ destinados a este obxectivo, asígnanse entre as seguintes **tres categorías de rexións** de nivel NUTS 2, determinándose a clasificación das rexións en función da relación entre o PIB per cápita de cada rexión, medido en niveis de poder adquisitivo e calculado sobre a base das cifras da Unión correspondentes ao período 2015-2017, e o PIB medio per cápita da UE-27 no mesmo período de referencia:

- a) 202.227 millóns EUR para as **rexións menos desenvolvidas**, aquelas cuxo PIB per cápita sexa inferior ao 75% do PIB medio per cápita da UE-27;
- b) 47.772 millóns EUR para as **rexións en transición**, que teñen un PIB per cápita entre o 75% e o 100% do PIB medio per cápita da UE-27;
- c) 27.203 millóns EUR para as **rexións máis desenvolvidas**, aquelas que superan o 100 % do PIB medio per cápita da UE-27;

Ademais,

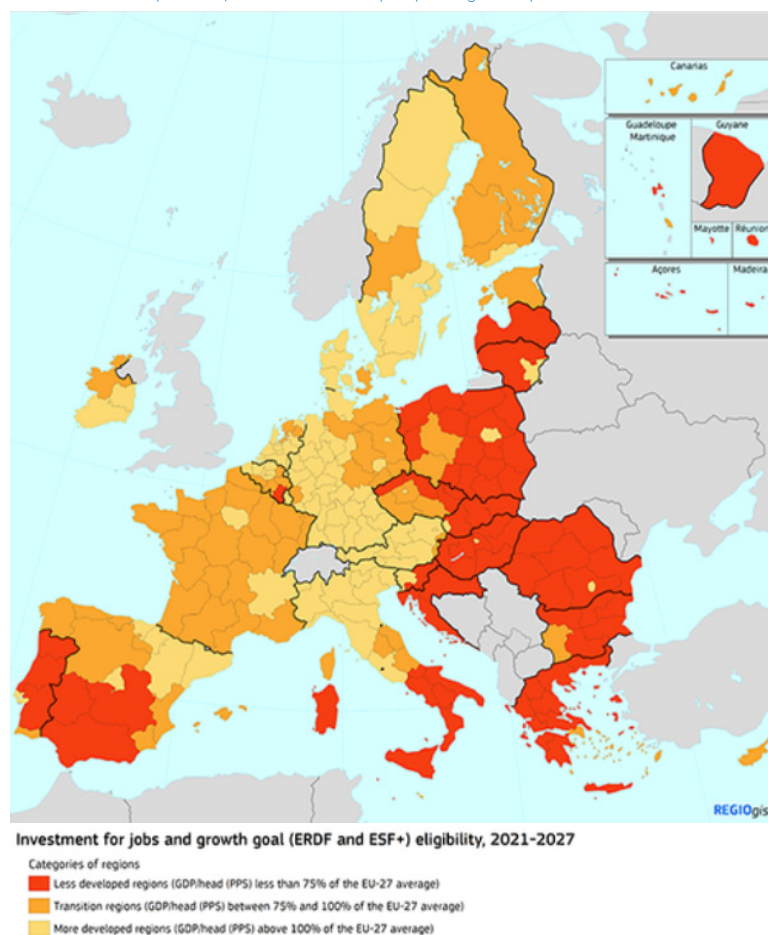
d) 42.556 millóns EUR para os Estados membros que reciben axudas do **Fondo de Cohesión** (dos que 10.000 millóns EUR destinaranse ao Mecanismo «Conectar Europa»);

e) 1.928 millóns EUR en concepto de financiamento adicional para as **rexións ultraperiféricas**;

f) 500 millóns EUR para **investimentos interregionales en innovación**.

g) 17.500 millóns EUR para o **Fondo de Transición Xusta** (7.500 do MFP e 10.000 millóns de euros procedentes do Instrumento Europeo de Recuperación).

Mapa 1. Clasificación das rexións europeas por categorías no período 2021-2027

Fonte: Comisión Europea

Por outro lado, os recursos procedentes do FEDER correspondentes á **obxectivo «Cooperación territorial europea»** ascenderán a un total de 8.050 millóns EUR e asignaranse como segue:

- a) 5.812 millóns EUR para a cooperación transfronteiriza marítima e terrestre;
- b) 1.466 millóns EUR para a cooperación transnacional;
- c) 490 millóns EUR para a cooperación interregional;
- d) 281 millóns EUR para a cooperación coas rexións ultraperiféricas.

Cadro 9: Recursos da Política de Cohesión 2021-2027 por obxectivo. Millóns de euros a prezos de 2018

Obxectivos	MFP	NGEU	TOTAL
Obxectivo de inversión en emprego e crecemento	329.685	10.000	339.685
Rexións menos desenvolvidas	202.227		202.227
Rexións en transición	47.772		47.772
Rexións máis desenvolvidas	27.203		27.203
Fondo de Cohesión	42.556		42.556
Financiamento adicional rexión ultraperiféricas	1.928		1.928
Inversións interrexionais en innovación	500		500
Fondo de Transición Xusta	7.500	10.000	17.500
Obxectivo de Cooperación Territorial	8.050		8.050
Cooperación transfronteiriza	5.812		5.812
Cooperación transnacional	1.466		1.466
Cooperación interrexional	490		490
Cooperación coas rexións ultraperiféricas	281		281
TOTAL	337.735	10.000	347.735

Fonte: Elaboración propia a partir de datos da Comisión Europea

A asignación financeira que recibirá **España** dentro dos recursos da Política de Cohesión, ascende a **32.178 millóns de euros (prezos de 2018)**, o que representa un 9,5 do total da UE. Dos fondos FEDER e FSE+ disporá do 10,7% (21.492 M€) e 11,3% (9.896 M€) do total, respectivamente, mentres que do Fondo Transición Xusta correspóndelle o 4,5% (790 M€). Por outro lado, hai que ter en conta que a renda nacional bruta per cápita de España, medida en niveis de poder adquisitivo, supera o 92% da media da UE-27, e polo tanto, España non é perceptor da axuda do Fondo de Cohesión.

Recentemente, o Ministerio de Hacienda e Función Pública comunicou a asignación por comunidade autónoma dos fondos europeos da política de cohesión para o obxectivo de inversión en emprego e crecemento (FEDER, FSE e FTX).

Galicia ten asignado un montante global de 2.896 millóns de euros a prezos de 2018 (3.261 millóns de euros a prezos correntes), distribuídos do seguinte xeito:

- a) 1.892 millóns EUR do FEDER a prezos de 2018, que non inclúe a territorialización dos recursos asociados ao obxectivo de cooperación territorial europea.

b) 903 millóns EUR para o FSE+ a prezos de 2018, que representa o 32,3% do total dos fondos estruturais (FEDER e FSE+).

c) 101 millóns EUR do Fondo de Transición Xusta asignados ao territorio da provincia da Coruña, a prezos de 2018.

En definitiva, **a asignación a Galicia dos fondos estruturais (FEDER e FSE+), para o obxectivo de inversión en emprego e crecemento, é de 2.795 millóns de euros** (3.150 M€ a prezos correntes). En termos absolutos, é tras Andalucía a comunidade autónoma que recibe máis fondos.

O tramo rexional, correspondente á xestión da CA de Galicia na devandita asignación, é do 44,1%, o que significa que se programarán 834 millóns no programa operativo FEDER de Galicia 2021-2027 (940 M€ a prezos correntes) e 398 millóns de euros no programa operativo FSE+ de Galicia 2021-2027 (449 M€ a prezos correntes).

Respecto ao anterior período 2014-2020, no que os recursos asignados a Galicia ascenderon a 2.930 M€ a prezos correntes do período 2014-2020 (FEDER, FSE, Iniciativa de Emprego Xuvenil e FEAD) e a Xunta xestionou o 44,3% dos mesmos, tanto a asignación global como o montante xestionado pola Xunta no período 2021-2027 presentará un descenso próximo ao 5%.

En termos per cápita, Galicia recibirá 1.034€ por habitante para o conxunto do período 2021-2027 a prezos de 2018, un 59% superior á media do conxunto do Estado, e un 62,5% superior á media das rexións en transición.

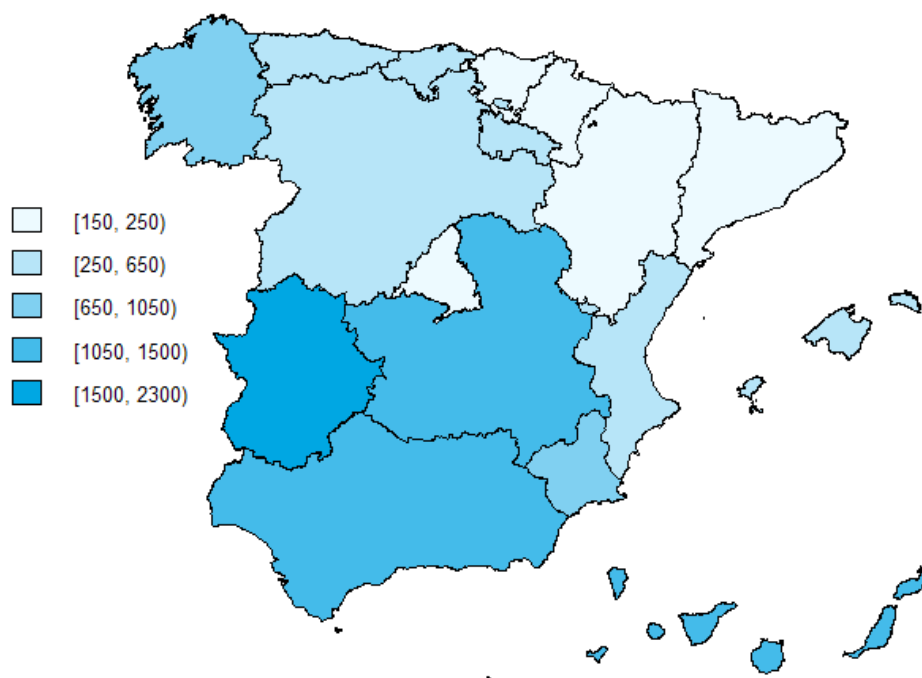
Cadro 10: Asignación territorial dos recursos da P. Cohesión 21-27 para o obxectivo de inversión en emprego e crecemento

Tipoloxía de rexión	Comunidade autónoma	Asignación total prezos 2018 (M€)	Tramo rexional	Tramo Adm. Xeral do Estado	Poboación (millóns persoas)	Asignación per cápita € prezos 2018
Menos desenvolvidas	Estremadura	2.418	1.344	1.381	1,062	2.277
Menos desenvolvidas	Andalucía	11.277	5.535	7.175	8,478	1.330
Menos desenvolvidas	Cidade Autónoma de Melilla	96	45	63	0,084	1.134
Transición	Canarias	2.471	1.157	1.628	2,237	1.105
Menos desenvolvidas	Castela-a Mancha	2.182	1.069	1.390	2,046	1.067
Transición	Galicia	2.795	1.389	1.761	2,703	1.034
Menos desenvolvidas	Cidade Autónoma de Ceuta	87	40	58	0,084	1.034
Transición	Región de Murcia	1.092	508	723	1,505	726
	ESPAÑA	30.781	16.165	18.527	47,333	650
Transición	Principado de Asturias	518	395	189	1,019	509
Transición	Castilla y León	1.069	525	680	2,401	445
Transición	Comunidad Valenciana	2.194	1.063	1.410	5,029	436
Transición	Illes Balears	430	251	234	1,211	355
Transición	Cantabria	165	116	70	0,582	283
Transición	La Rioja	85	59	37	0,316	270
Máis desenvolvidas	Aragón	320	223	138	1,330	241
Máis desenvolvidas	Cataluña	1.821	1.241	811	7,652	238
Máis desenvolvidas	Comunidad de Madrid	1.309	892	583	6,747	194
Máis desenvolvidas	País Vasco	353	245	153	2,189	161
Máis desenvolvidas	Comunidad Foral de Navarra	98	68	43	0,657	150

Fonte: Elaboración propia a partir de datos do Ministerio de Hacienda y Función Pública

Deste xeito, reciben máis financiamento por habitante que Galicia, as rexións menos desenvolvidas, salvo Ceuta que é similar, e Canarias, que recibe un financiamento adicional por ser rexión ultraperiférica.

Mapa 2. Asignación territorial por habitante dos recursos da Política de Cohesión 21-27 para o obxectivo de inversión en emprego e crecemento

Os fondos da Política de Cohesión

Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional (FEDER)

O FEDER ten por obxecto reforzar a cohesión económica, social e territorial na Unión Europea corrixindo os desequilibrios entre as súas rexións. En 2021-2027, permitirá investir nunha Europa máis intelixente, máis ecolóxica, máis conectada e máis social que esta máis preto dos seus cidadáns.

O FEDER financia programas en réxime de responsabilidade compartida entre a Comisión Europea e as autoridades nacionais e rexionais dos Estados membros. As administracións dos Estados membros elixen que proxectos financiar e asumen a responsabilidade da súa xestión.

No período 2021-2027 e de conformidade cos obxectivos políticos da UE, o fondo apoiará os seguintes obxectivos específicos:

- O desenvolvemento e mellora das capacidades de investigación e innovación, o apoio ás pequenas e medianas empresas, o desenvolvemento de capacidades para a especialización intelixente, a transición industrial e así como a dixitalización e a conectividade dixital.

- O fomento da eficiencia enerxética e as enerxías renovables; a adaptación ao cambio climático; a resiliencia e a prevención do risco de catástrofes; o fomento do acceso á auga e dunha xestión hídrica sostible; o fomento da transición cara unha economía circular e eficiente no uso dos recursos; o fomento da protección e conservación da natureza, a biodiversidade e as infraestruturas ecolóxicas; por último, o fomento da mobilidade urbana multimodal sostible.

- O desenvolvemento e reforzo dunha mobilidade sostible, resiliente, intelixente e intermodal.

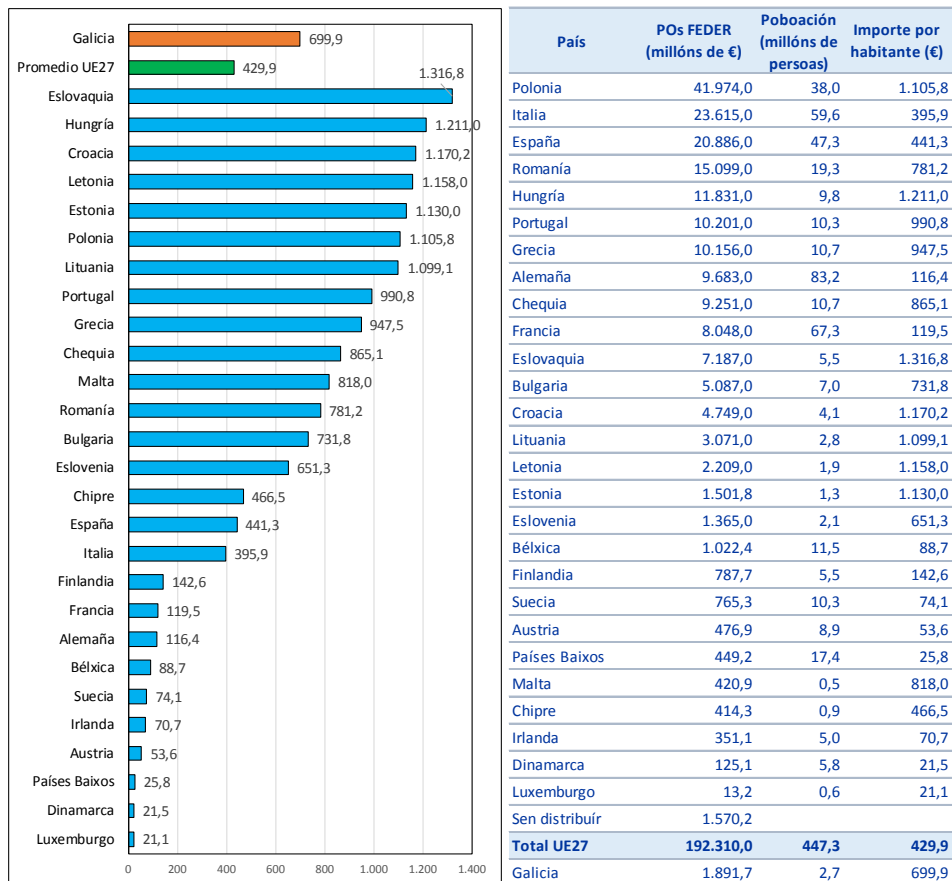
- Os obxectivos relacionados cunha Europa máis social, apoiando, fundamentalmente mediante infraestruturas, o emprego efectivo e integrador, a educación, as capacidades, a inclusión social e a igualdade de acceso á asistencia sanitaria, así como a mellora do papel da cultura e o turismo sostible.

- O fomento dun desenvolvemento social, económico e medioambiental integrado e inclusivo en zonas urbanas e non urbanas.

En base ao seu grao de desenvolvemento, todas as rexións e Estados membros concentrarán o apoio nunha Europa máis competitiva e intelixente (obxectivo político — OP 1), así como nunha transición máis ecolóxica e con baixas emisións de carbono cara a unha economía neutra desde o punto de vista do clima e unha Europa resiliente (OP2). No caso de Galicia, deberá asignar como mínimo, o 40 % dos seus recursos do FEDER ao OP 1, e, como mínimo, o 30 % ao OP 2.

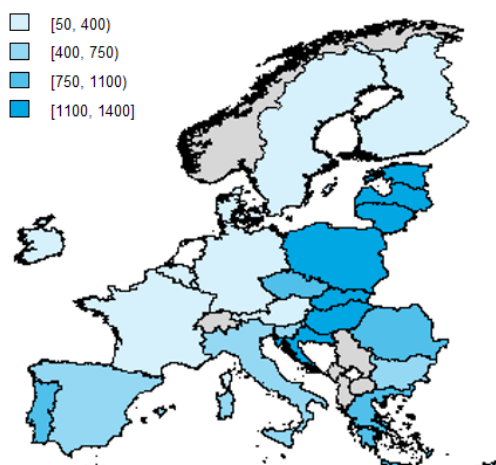
Ademais, todas as rexións e Estados membros tamén concentrarán polo menos o 8% da súa asignación ao desenvolvemento urbano, e tamén se espera que as operacións no marco do FEDER contribúan co 30 % da dotación financeira global aos obxectivos climáticos.

Gráfico 8. Asignación por habitante e país dos recursos FEDER (sen cooperación territorial)

Fonte: Elaboración propia a partir de datos da Comisión Europea

Mapa 3. Asignación por habitante e país dos recursos FEDER

Fondo Social Europeo Plus (FSE+)

O novo FSE+ seguirá sendo o principal instrumento da UE para investir nas persoas: abordar as consecuencias socioeconómicas da pandemia de COVID-19, promover altos niveis de emprego, construír protección social e desenvolver unha forza laboral capacitada e resiliente lista para a transición a unha economía verde e dixital.

Cos recursos dispoñibles para o FSE+ se apoiará a implementación do Piar Europeo de Dereitos Sociais, proclamado conxuntamente polo Consello, o Parlamento Europeo e a Comisión, como a folla de ruta da UE para responder aos desafíos sociais en Europa. Así, o FSE+ axudará ás persoas, ás rexións e aos Estados membros a afrontar distintos retos, desde a recuperación da pandemia actual ata o cumprimento dos obxectivos da UE en materia de emprego, inclusión social, educación e clima.

O FSE+ integra o antigo Fondo Social Europeo (FSE), a Iniciativa de Emprego Xuvenil (YEI), o Fondo de Axuda Europea para os Máis Desfavorecidos (FEAD) e o Programa da UE para o Emprego e a Innovación Social (EaSI), o que permite utilizar os fondos da maneira máis eficiente e coherente posible. Investirá nas seguintes áreas prioritarias:

- Apoiar á mocidade que se veu particularmente afectada pola crise da COVID-19, deste xeito, os recursos do FSE+ axudarán a que atopen unha cualificación, un traballo de boa calidade e a mellorar a súa educación e formación.

- Axudar aos nenos necesitados mediante a asignación de recursos do FSE+ a accións específicas para combater a pobreza infantil e apoiar aos máis vulnerables da sociedade que sofren perdas de emprego e redución de ingresos, incluída a provisión de alimentos e asistencia material básica aos máis desfavorecidos.

- Capacitar ás persoas para a transición a unha economía verde e dixital.

- Crear capacidade para interlocutores sociais e organizacións da sociedade civil.

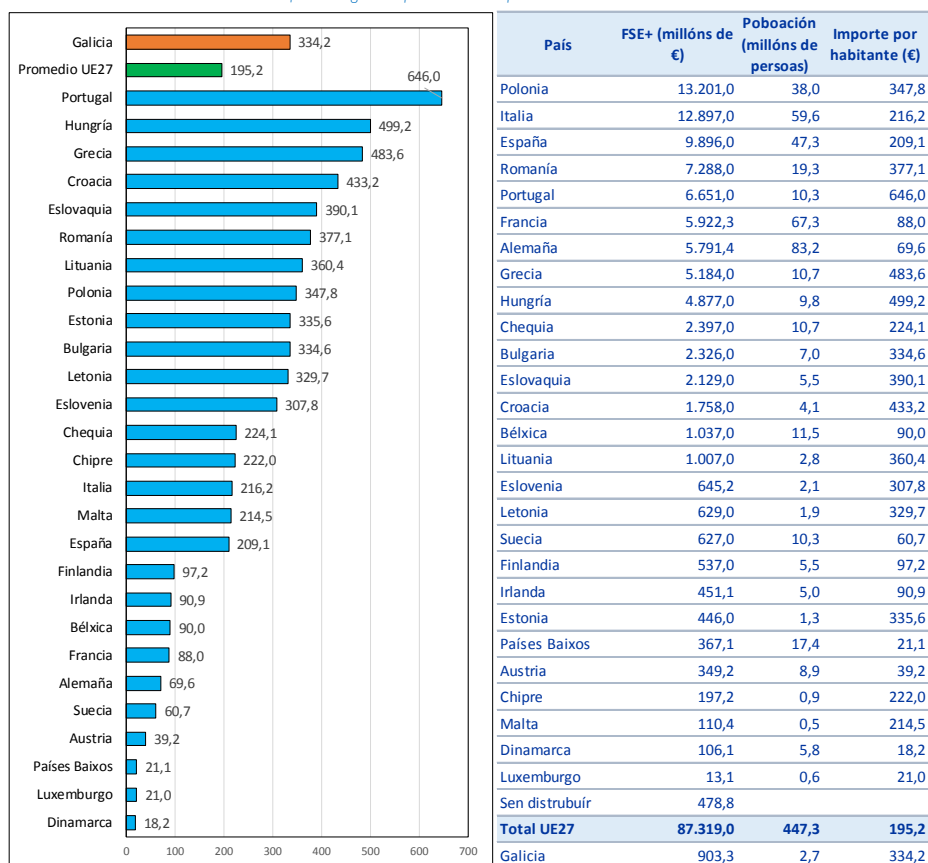
- Cooperación transnacional para promover a innovación social na UE.

- Apoio directo pola Comisión Europea á innovación social no marco do capítulo Emprego e Innovación Social (EaSI).

No que se refire á concentración temática, os Estados membros asignarán polo menos o 25 % dos seus recursos do capítulo do FSE+ en réxime de xestión compartida, aos obxectivos específicos relacionados co ámbito estratéxico da inclusión social. Ademais, un mínimo do 5 % dos seus recursos para apoiar as accións específicas e as reformas estruturais necesarias para loitar contra a pobreza infantil. Por último, asignarase polo menos un 3% a facer fronte á privación material mediante alimentos e/ou a prestación de asistencia

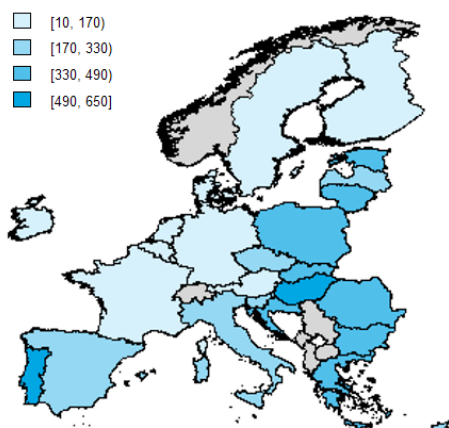
material básica ás persoas máis desfavorecidas, en particular aos menores, e establecer medidas de acompañamento que apoien a súa inclusión social.

Gráfico 9: Asignación por habitante e país dos recursos FSE+

Fonte: Elaboración propia a partir de datos da Comisión Europea

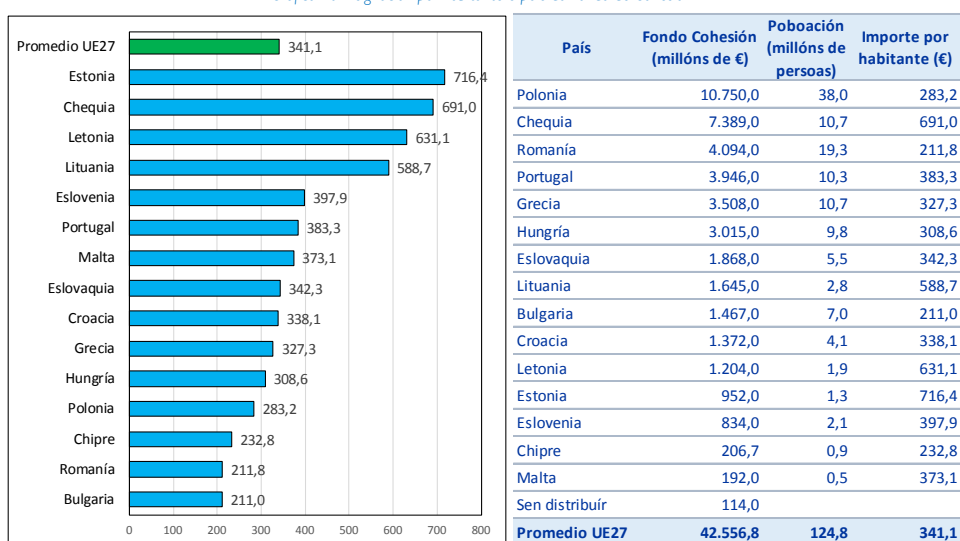
Mapa 4. Asignación por habitante e país dos recursos FSE+

O Fondo de Cohesión (FC)

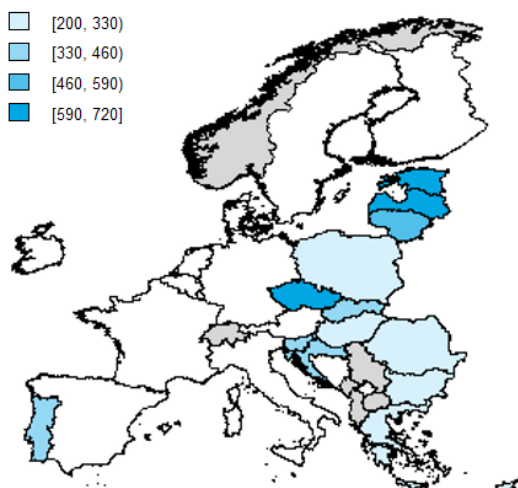
O Fondo de Cohesión creouse co obxectivo de reforzar a cohesión económica, social e territorial da Unión con vistas a fomentar o desenvolvemento sustentable. Está destinado aos Estados membros cuxa renda nacional bruta (RNB) per cápita é inferior ao 90 % da renda media da UE no período de referencia 2015-2017: Bulgaria, Chequia, Chipre, Croacia, Eslovaquia, Eslovenia, Estonia, Grecia, Hungría, Letonia, Lituania, Malta, Polonia, Portugal e Romanía.

Gráfico 10: Asignación por habitante e país do Fondo de Cohesión

Fonte: Elaboración propia a partir de datos da Comisión Europea

Mapa 5. Asignación por habitante e país do Fondo de Cohesión

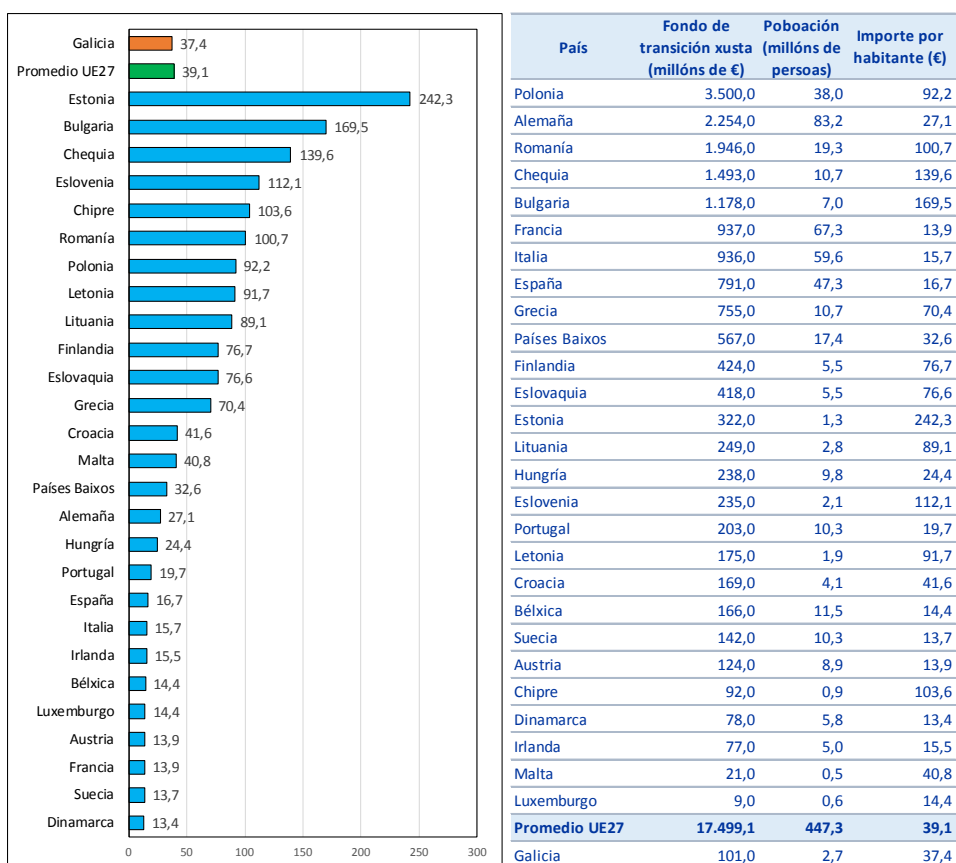
Este fondo proporcionará axuda para investimentos no medio ambiente, en particular as relacionadas co desenvolvemento sustentable e a enerxía que presenten beneficios para o medio ambiente, con especial atención nas enerxías renovables e investimentos na Rede Transeuropea de Transporte (RTE-T), así como na asistencia técnica e información, comunicación e estudos.

Fondo de Transición Xusta (FTX)

○ Fondo de Transición Xusta é un instrumento clave para apoiar aos territorios máis afectados pola transición cara á neutralidade climática, proporcionándolles un apoio a medida. Aplícase en réxime de xestión compartida, no marco xeral da política de cohesión.

○ Fondo mitigará os custos socioeconómicos provocados pola transición climática, apoiando a diversificación económica e a reconversión dos territorios afectados. Isto implica o apoio aos investimentos produtivos en pequenas e medianas empresas, a creación de novas empresas, a investigación e a innovación, a rehabilitación ambiental, a enerxía limpa, a mellora das capacidades e a reciclaxe dos traballadores, a asistencia na procura de emprego e programas de inclusión activa dos solicitantes de emprego, así como a transformación das actuais instalacións con altas emisións de carbono, cando estes investimentos dean lugar a importantes recortes de emisións e á protección do emprego.

Gráfico 11: Asignación por habitante e país do Fondo de Transición Xusta

Fonte: Elaboración propia a partir de datos da Comisión Europea

Mapa 5. Asignación por habitante e país do Fondo de Transición Xusta

